

Objevit Boží milosrdenství na základě loga Roku milosrdenství

Přeloženo a upraveno podle francouzského programu *Découvrir la Miséricorde de Dieu à partir du logo de l'Année de la Miséricorde* diecéze Cambrai. <http://catechese.cathocambrai.com/decouvrir-misericorde-dieu.html>

Hlavní myšlenka programu: Ježíš je tváří Boha, milosrdného Otce. Bez přestání vstupuje do našich temnot, aby nám nabídl svou lásku. Jelikož jsme stvořeni k Božímu obrazu, jsme také schopni milosrdenství.

Díličí kroky:

- Práce s jednotlivými částmi loga Roku milosrdenství, vlastní sestavení loga
- Hledání, jak nás logo může oslovit
- Četba podobenství o ztracené ovci v Lk 15, 3–6 ve vztahu k tomuto logu
- Zamyšlení nad smyslem slova MILOSRDNÍ
- Zamyšlení nad mottem v Lk 6,36
- Sdílení zkušenosti s Boží láskou a podporou
- Modlitba a děkování Bohu, milosrdnému Otci

Program je původně zamýšlen tak, že účastníci pracují ve skupinkách po šesti lidech vedených vždy jedním animátorem, každý z účastníků zpracovává své logo. Sejdou se na závěrečnou modlitbu. V menších skupinách lze pracovat tak, že animátor/katecheta vede celou skupinu. / Příímá řeč animátora je znázorněna kurzívou (není třeba ji dodržet přesně). V závorkách jsou možné odpovědi účastníků. / Jednotlivé části je vhodné proložit písněmi.

Pomůcky: pro celou skupinu nebo jednotlivé skupiny: velké barevné logo Roku milosrdenství, větší papír; pro každého: pracovní listy s částmi loga, nůžky, text Lk 15, 3–6, volné papíry; v dostatečném počtu: lepidlo, pastelky (zejména odstíny modré, odstíny červené, žlutá, černá), propisky, fixy; dále: zpěvníky, pomůcky k závěrečné modlitbě (svíce, květina, ...)

Průběh

Přivítání: Hlavní organizátor přivítá všechny příchozí. Kdo se tu sešel? (Mladí, rodiče, kněží, ...) Krátce připomene vyhlášení roku milosrdenství, ukáže logo, kterému je tento program věnován. Účastníci se rozdělí do skupin. Každou skupinu vede 1 animátor.

1. část: Představení loga

Animátor představí logo: *Zde vidíte logo navržené slovinským umělcem, teologem, jezuitou Markem Ivanem Rupnikem. Prohlédněte si ho a řekněte, co vidíte.* (Animátor nechá účastníky volně odpovídat.) Pak logo umístí na dobře viditelné místo.

2. část: Pozadí

A: Nyní budete mít možnost toto logo sami vytvořit. Na začátek vám dám tento list (č. 1). Které části loga jsou na něm znázorněny? (Animátor nechá účastníky volně odpovídat.) Které barvy použijete k jeho vybarvení podle vzoru? V jakém pořadí? (Tři odstíny modré, od nejtmašího po nejsvětější, od středu k vnějšímu okraji.) Vyberte si pastelky a můžete začít vybarvovat.

(Po té, co účastníci dokončí vybarvování.) Jak na vás působí tyto barvy, co vám připomínají? (Noc, moře, nekonečno, temnotu, líčidla na oči, hloubku, smutek, nebe, ...)

3. část: Postavy

A: První list si nechte stranou, nyní vám dám další list (č. 2) k vystřížení tvarů. Pečlivě vystříhnete tyto dvě postavy podle vyznačených linií a vystříhnete i vyšrafované oblasti. (Pozn.: Na činnost ponechte dost času, aby měli účastníci možnost vnímat pozice postav.)

A: Máme zde jednu postavu stojící a jednu postavu ve tvaru oblouku. Vezměte nejprve tu do oblouku: jaké barvy použijete, abyste ji vybarvili podle předlohy? Které části jsou vybarveny? (oblečení a opasek). Nyní postavu vybarvěte.

A: Nyní se budeme věnovat stojící postavě. Jaké barvy použijete na jeho oděv? (Oděv je převážně bílý, ale najdeme na něm také o něco světlejší žlutou, než je oblečení druhé osoby, a opasek je ve dvou odstínech červené, z nichž jeden odpovídá barvě opasku druhé osoby.) Co je na této osobě kromě oblečení ještě barevné? (Svatozář kolem hlavy, skvrny na rukou a nohou.) Nyní postavu vybarvěte.

A: Nyní si můžete zkusit položit prsty na červené části svatozáře, jaký znak se objeví? (Kříž.) Koho myslíte, že tato osoba představuje? (Je to Ježíš Kristus).

4. část Umístění Krista

A. Nyní se pokusíme logo sestavit. Vezměte si svůj první list a zkuste na něj podle vzoru umístit postavu Ježíše, je to možné? Nechybí něco? (Chybí černé části dole.) Vezměte si list č. 2, vystříhnete černé části a umístíte je na připravený ovál. Můžete je přilepit.

A. Proč myslíte, že sem umělec tyto části umístil, co mají představovat? (Účastníci volně odpovídají.) Černé části mají dle umělcova záměru vyjádřit, že Ježíš, Syn Boží, je vzkříšený, že překonal smrt, říkáme také, že „prolomil brány smrti“. Více umělců používá k znázornění vzkříšeného Krista svatozář, stopy po hřebecích a také zničené brány smrti. Právě těmi mají být tyto černé útvary. (Pozn. Žalm 107, 15–20)

A: Nyní můžete umístit postavu Krista, až najdete odpovídající polohu, přilepte ho, ale pouze od nohou po pás.

5. část Umístění ČLOVĚKA

A: Nyní si vezměte druhou postavu. V jaké pozici je jeho tělo? Jaký dojem to vzbuzuje? (Jeho tělo je uvolněné, jeho ruce jsou povolené, jeho obličej není v křeči, je odevzdaný, má důvěru, ...) Koho chtěl touto postavou umělec znázornit? (Někoho, kdo upadl, kdo má strach, kdo je unavený, zraněný, ...) Umělec chtěl znázornit všechny tyto lidi, dokonce celé lidstvo, celé lidství, člověka s velkým Č. Mohu to být já, můžeš to být ty, ty... (Animátor může jednotlivé účastníky oslovit jménem.)

A: Nyní zkuste tohoto člověka umístit do loga. Popisujte, jak to děláte... (Ruce a nohy člověka podvlékne pod ruce vzkříšeného Krista, Ježíšovy ruce ČLOVĚKA drží. Tělo ČLOVĚKA je za Ježíšovou hlavou, opírá se o jeho ramena. Jejich tváře se přiblížily, oči splýnuly, tváře jsou si podobné.)

6. část Co nám logo říká?

A: Co člověk dělá? (Je nehybný, uvolněný, ... jeho pohled je obrácen k Ježíši.) Co dělá Kristus? Jaký je jeho postoj? Podívejte se na jeho tělo, jeho ruce, nohy, hlavu... (je v pohybu, jeho ruce drží ČLOVĚKA, nese ho. Vzbuzuje dojem síly, jeho pohled je otočený k ČLOVĚKU...). Co chtěl umělec tímto postavením osob vyjádřit? (Účastníci volně odpovídají.) Umělec nám ukazuje vzkříšeného Krista, který nese ČLOVĚKA. Nese ho, jakoby ho vynášel z nějakého tmavého místa. Co může být tímto tmavým místem? (Účastníci volně odpovídají.)

A: Tímto tmavým místem může být zlo, utrpení, hřích, smrt... Umělec nám také ukazuje, jak Ježíš hledí na ČLOVĚKA a ČLOVĚKA na Ježíše. Jejich pohledy se setkávají a splývají. Jakoby ČLOVĚKA mohl vidět Ježíšovyma očima a Ježíš očima ČLOVĚKA.

A: Poslední otázka: co osvětluje celý tento obraz? Odkud přichází světlo? (Účastníci volně odpovídají.) Od vzkříšeného Krista.

7. část Boží slovo

Animátor každému rozdá text Lk 15, 3–6: *Pověděl jim tedy toto podobenství: „Kdo z vás, když má sto ovcí a jednu z nich ztratí, nenechá těch devětadevadesát v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde? A když ji najde, s radostí si ji vloží na ramena. Až přijde domů, svolá své přátele i sousedy a řekne jim: „Radujte se se mnou, protože jsem našel svou ztracenou ovci.“* A vyzve jednoho z účastníků, aby text přečetl.

A: *Jedná se o podobenství, příběh, který Ježíš vypráví, aby nám ukázal, jak nás má Bůh rád. Co se v tom příběhu odehrává? (Účastníci volně odpovídají.) Co si myslíte, že nám Ježíš chce tímto příběhem říct o Boží lásce k nám? (Odpovědi.) Boží láska je minimálně tak velká, jako ta toho člověka z podobenství, a je dokonce větší. Jakou vidíte souvislost mezi tímto podobenstvím a obrazem loga, který jste sestavovali? (Odpovědi.)*

A: *Na logu vidíme Ježíše, který nese na svých ramenou Člověka a vystupuje s ním z tmavého místa, stejně jako osoba z podobenství, ten, který vynáší ovečku z místa, kde se ztratila a nese ji na svých ramenou. A my: z jakého tmavého místa nás může Ježíš vynést? Na jakých tmavých místech se můžeme ztratit? (Hněv, smutek, lež, hřích, ...) Nyní můžete dokončit (dolepit) celé logo.*

8. část Motto

Animátor si připraví větší papír a fixy. A: *Co ještě našemu logu chybí k úplnosti? (Motto.) Jak zní? (Milosrdní jako otec.) Nejdřív se budeme věnovat první části. A. napíše na papír slovo MILOSRDNÍ. Co si pod tím slovem představujete? Co se vám vybaví? (Odpovědi účastníků zaznamenaná na připravený papír.)*

A: *Nyní jsme společně přemýšleli o tom, co znamená milosrdní/milosrdenství. Celé motto vychází z evangelia sv. Lukáše. A. přečte: „Ježíš se rozhlédl po svých učednících a řekl: Bud'te milosrdní, jako je milosrdný váš Otec.“ (Lk 6,20a.36) A. vyzve účastníky, aby po něm frázi (od Bud'te milosrdní) opakovali. Vede krátký rozhovor: Kdo hovoří? (Ježíš.) Ke komu v evangeliu hovoří? (Ke svým učedníkům.) Ke komu hovoří dnes? (K nám.) O kom hovoří? (O našem Otci.) Co o Otci říká? (Že je milosrdný.) Co žádá od těch, ke kterým mluví? (Aby byli milosrdní jako Otec.) A: Nyní si kolem loga dopište motto.*

9. část Zvnitřnění

A: *Kdo nám ukazuje Otcovo milosrdenství? (Ježíš Kristus, vzkříšený Ježíš, Ježíš, Boží Syn, ...). Každý z nás se nyní může zadívat na obraz, který jsme vytvořili. S pomocí Ducha Svatého, který otevírá naše oči a naše srdce, můžeme na tom obraze kontemlovat vzkříšeného Ježíše Krista. On je Bohem, on je člověkem, trpěl, zemřel a Bůh ho vzkřísil. Vzkříšený Ježíš otevírá nový život, zachraňuje lidi z míst, kde se ztratili: z utrpení, z chyb, z hříchů, ... Ježíš nám ukazuje milosrdenství Boha Otce. Přináší nám radostnou zvěst: Boží milosrdenství, Boží láska, jsou nabízeny každému z nás.*

A: *Ježíš je milosrdný ke každému z nás, ke mně, k Tobě, ... Když se dívám na tento obraz, Člověk je trochu já, trochu Ty, trochu každý z nás... Nyní můžeme věnovat několik chvil přemýšlení nad tím, kdy jsme cítili Boží podporu, pomoc, odpuštění, útěchu, lásku, ochranu, ... (Pokud je to vhodné, mohou účastníci ve skupině své zkušenosti sdílet nahlas.) Pokaždé, kdy nám někdo odpustí, pomůže, podpoří, utěší, ... je to Ježíš, kdo nám odpouští, radí, podporuje, ... Pokud chcete, můžete si cokoli, co vás oslovilo připsat nebo přikreslit ke svému logu. (Osobní prostor.)*

A: *I my, jako stvoření k Božimu obrazu, můžeme druhým umožnit zakusit milosrdenství. I já můžu být podobný Ježíši, vidět druhé pohledem/způsobem, kterým je vidí Ježíš. Každý z nás je schopen být milosrdný jako Otec, jak nás k tomu Ježíš zve. Nyní můžeme věnovat několik chvil přemýšlení, jak můžeme vidět druhé Ježíšovým pohledem (pomoci druhým, odpustit jim, podpořit je, ...). (Opět, pokud je to vhodné, mohou účastníci ve skupině své zkušenosti sdílet nahlas.) Pokaždé, když někomu odpustíme,*

pomůžeme, podpoříme, utěšíme, ... je to Ježíš, kdo skrze nás odpouští, radí, podporuje, ... Pokud chcete, můžete si cokoli, co vás oslovilo připsat nebo přikreslit ke svému logu. (Osobní prostor.)

10. část Modlitba

Animátor připraví prostor k modlitbě (květiny, svíce, stojan s Božím slovem, ...).

Návrh scénáře:

Úvodní zpěv, znamení kříže

A: Pane, na konci našeho programu k Tobě společně přicházíme a obracíme se k Tobě.

Kající modlitba:

- *Pane, Ty, který jsi láska sama, smiluj se nad námi (odpověď)*
- *Ježíši Kriste, Ty, který jsi prolomil brány smrti, smiluj se nad námi (odpověď)*
- *Pane, Ty, který jsi milosrdný jako Otec, smiluj se nad námi (odpověď)*

A: Kéž je k nám všemohoucí Bůh milosrdný, kéž nám odpustí hříchy a vede k věčnému životu. Všichni: Amen.

Boží slovo: lektor přečte text Lk 15, 3–6

Chvály:

- *Pane, Ty jsi dobrý pastýř, který hledá svoji ztracenou ovci. Ty nám ukazuješ Otcovo milosrdenství. Odpověď: Chvála Tobě, Pane.*
- *Pane, Ty nás zachraňuješ z míst, kam jsme se ztratili. Ty nás těšíš, ty nám odpouštíš, ty nám dáváš naději.*
- *Odpověď: Chvála Tobě, Pane.*
- *Pane, Ty se k nám, svým učedníkům, dnes obracíš a zveš nás, abychom byli milosrdní jako Otec. Ty víš, že jsme toho schopni.*
- *Odpověď: Chvála Tobě, Pane.*

A: Nyní se společně pomodleme k Bohu, našemu Otci, který nám otevírá své milosrdné srdce. Společně: Otče náš...

A: Logo, které jste si sestavili, vám může připomínat, že tento rok obzvlášť jsou všichni křesťané celého světa zváni, aby přijali Boží milosrdenství a učili se být milosrdní.

Závěrečná píseň